

*Visa, kas daroma iš meilės, visada vyksta anapus
gėrio ir blogio.*

— Friedrich Nietzsche

Prologas

Londonas, 2007 m. vasara

Rajenas žinojo, kad jis — ne vienas.

Durys tyliai užsivėrė jam už nugaros, vyras stovėjo it įkaltas ir įdėmiai klausėsi. Nepriekaištingai sutvarkytame karalių Jurgių laikų stiliaus blokuotajame namuke niekas nejudėjo, net oras atrodė sustingęs; Rajenas stovėjo ant slenksčio, tvirtai gniauždamas raktus it gelbėjimo lyną.

Arba ginklą.

Pro vitražinius langus sruvo vaivorykštės spalvomis švytintys saulės spinduliai, nuotaikingai mirguliuojantys ant tuščių, baltų sienų. Rajenas girdėjo prislopintą automobilių burzgimą ir gatvėje šurmuliuojančius žmones. Jis ir vėl paklausė savęs, ar priėmė teisingą sprendimą.

Į galvą pradėjo skverbtis senos abejonės.

Dar ne vėlu persigalvoti.

Dar ne vėlu *jai* pasikeisti, jeigu ji tikrai norėtų. Rajenas tikėjo, kad žmonės iš esmės yra geri, tik jų elgesys būna blogas. Žmogus gali pasikeisti, jeigu jam tinkamai padėsi, paremsi...

Jis trumpam sumerkė nuo miego stygiaus ir įtampos pajaudusias akis ir perbėgo mintimis kelis pastaruosius mėnesius. Prisiiminė visus skausmingus susirėmimus ir visus sulaužytus pažadus, visus skaudulius, vos neatėmusius iš Rajeno šeimos, draugų ir, užvis gėdingiausia, jo paties tapatybės.

Rajenas vėl atsimerkė, jo akyse švietė atgijęs ryžtas.

Nebus jokio kelio atgal, daugiau jokių antrų progų. Rajenas yra atsakingas už savo gyvenimo pasirinkimus ir jis pasirinko laisvę.

Jo pirštai atsipalaidavo, vyras pažvelgė į raktus, prieš padėdamas juos ant staliuko koridoriuje. Daugiau jam jų neprireiks.

— Džene?!

Rajenas šuktelėjo ją ir palaukė, pakreipęs galvą į šoną.

Tyla kurtino.

Jis giliai įkvėpė ir ryžtingai nužingsniavo link laiptų: ketino greitai ir tyliai susikrauti daiktus. Detektyvė inspektorė Dženiferė Lukas šiuo metu turėjo dirbti, Rajenas kaip tik to ir tikėjosi.

Vis dėlto lipant į viršų ji lydėjo šiurpi nuojauta, lediniais pirštais bėgiojanti per nugarą.

Rajenas pajuto Dženiferę daug anksčiau, nei ją pamatė.

Ji stovėjo miegamajame — kambaryje, kuriuo jie kadaise dalinosi, — paklaikusiomis akimis, per plauką nuo pamišimo. Dženiferės plaukai buvo išsitaršę, drabužiai susiglamžę, o jai už nugaros Rajenas pastebėjo ant grindų išmėtytas makiažo priemones, apverstą čiužinį, besivoliojančius savo drabužius ir daiktus, kuriuos atėjo susirinkti.

Dženiferė laikė policijos išduotą ginklą, taikėsi tiesiai jam į krūtinę.

— Džene.

Rajenas sustojo pastiręs, bijodamas net krustelėti, vos drišdamas įkvėpti; Dženiferės ranka nevirpėjo, jos akys buvo bemaž pajuodusios nuo neapykantos.

— Šiandien išgirdau gandą, — gergždžiančiu balsu ištarė ji. — Regis, tu išeini iš Londono policijos ir kraustaisi į šiaurę, pa-

siprašei perkeliamas ir viskas buvo sutvarkyta slapta. Pasakiau, kad tai netiesa, kad čia įsipainiojo klaida, bet matau, kad suklydau aš.

Rajenas savo kvapą gniaužiančiomis žaliomis akimis pažvelgė į Dženiferę, jis matė daugiau nei ginklą ir grasinimus, įžvelgė jos pačią esybę. Dženiferė *jautė* pokytį jo viduje, ėmė nutuokti jau prieš kelias savaites, bet nenorėjo su tuo susitaikyti.

Ji niekada su tuo nesusitaikys.

— Tu niekur nevažiuosi, — pareiškė Dženiferė.

Tyla užsitęsė.

— Aš išeinu, — tyliai atsakė Rajenas.

Ji šaižiai nusijuokė.

— Be manęs tu niekas. *Niekas*, — išspjovė Dženiferė. — Jei ne aš, rūšiuotum popierius Skotland Jardo rūsyje.

Rajenas neušino burnos ginčydamasis, kad Londono policijoje karjerą padarė savo jėgomis. Vis tiek iš to jokios naudos, o dabar svarbiausia buvo pašalinti tiesioginę grėsmę.

— Nuleisk ginklą, — paprašė Rajenas ir ištiesė ranką paimti revolverį iš Dženiferės.

Ji savo ruožtu bakstelėjo vamzdžiu vyrui į krūtinę, šis susverdėjo, žengė atstupstas ir ištiesė ranką prisilaikyti, kad nenusiristų nuo laiptų.

— Susiradai kitą, tiesa? Štai kur šuo pakastas, ar ne? Ar ji vėl privertė tave pasijusti vyru, Rajenai? — Jis matė, kaip Dženiferės lūpų kampučiuose putoja seilių purslai. — O gal dėl sesers — ji nuolat sekioja tau iš paskos inkšdama, vaitodama, kad niekada nesimatote. Gal ji nori iš tavęs daugiau nei broliškos meilės, a? Ar *taip*? Su tokiais kaip tu visada tas pats, mažasis lorde Fontlerojau, gimęs su marškinėliais ir nosim, užriesta iki dangaus!

Rajenas pajuto bangomis kylantį šleikštulį.

— Aš dabar apsigrėšiu ir išėisiu, — labai tyliai ištarė jis.

— Nepamirškime tos kalės, tavo motinos, — toliau varė Dženiferė Lukas, tarsi Rajenas nebūtų nė žodžio ištaręs, it pasiutusi mojuodama ginklu. — Ar ji pasiilgo maitinti tave krūtimi, Rajenai? Negali pakęsti minties, kad myli kitą moterį labiau už *ją*?

Rajenas pažvelgė Dženiferei tiesiai į akis.

— Aš tavęs nemyliu, Dženifere. Niekada nemylėjau. Dabar tai suprantu, — pasakė jis, raiškiai tardamas žodžius. — Kurį laiką buvau tavimi susižavėjęs ir apsigavau, palaikęs tą jausmą meile. Tai buvo didžiulė mano klaida.

Oras virpėjo nuo įtampos, paskui Dženiferės veidas groteskiškai persikreipė. Rajeno siaubui, staiga ji pakėlė ginklą sau prie galvos.

— Ką dabar pasakysi, Rajenai? Ką pasakytum, jei nuspausčiau gaiduką ir ištaškyčiau savo smegenis ant tos sienos? Negedėtum manęs, brangusis? Neapgailėstautum, kad negali pamėginti iš naujo gyventi ilgai ir laimingai?

Tačiau Rajenas jau daug kartų ėjo šiuo keliu. Ištisis mėnesius gyveno nerasdamas ramybės, nerimaudamas, ar neprislėgs jo sąžinės Lukas savižudybė, jei pamėgins išsilaisvinti iš jos nuausto voratinklio, į kurį pateko savo noru.

Rajenas ir pats nežinojo, kada galiausiai jam atsivėrė tiesa, bet tas suvokimas persmelkė it žaibo blyksnis: Dženiferė niekada neatims sau gyvybės. Ta moteris pernelyg mylėjo save... ir tik save. Visą šį laiką Lukas grasino nusižudyti, siekdama išlaikyti Rajeną šalia, neleisti jam nutolti ir stengdamasi jį kontroliuoti.

Bet ne šįkart, pamanė Rajenas. Daugiau niekada.

Jis girdėjo trūkčiojantį moters alsavimą, Dženiferę iš nugaros apšvietė saulė, o veidas skendėjo šešėlyje. Šis vaizdas amžiams įsirėžė Rajenui į atmintį.

— Sudie.

Baimės gniaužiama krūtine jis atsuko Dženiferai nugarą, tikėdamasis bet kurią akimirką išgirsti garsų šūvio aidą ir pajusti deginantį skausmą, kai į kūną sminga kulka.

Tačiau šūvis nenuaidėjo; nusileidęs laiptais Rajenas dirstelėjo į viršų ir pamatė Dženiferę, stebingą jį iš laiptų aikštelės rūškana išraiška veide. Ginklo rankoje nebebuvo, moteris atrodė visiškai susitvardžiusi, jos veidas vėl buvo virtęs kauke, kurią pažinojo ir gerbė visas likęs pasaulis.

Dženiferės lūpas perkreipė šlykšti šypsena.

— Kad ir kur eitum, kad ir ką darytum, aš tave stebėsiu, — sukuždėjo ji. — Nėra tokio tamsaus užkampio, kuriame galėtum pasislėpti, nes vieną dieną aš vėl pas tave ateisiu. Niekada nepamiršk, kad esi *mano*. Aš tave sukūriau.

Rajenas ilgai žiūrėjo į ją su gailėsčiu akyse, paskui žengė į lauką įkvėpti gryno oro ir susikurti naują gyvenimą iš senojo pelenų.

1 skyrius

Nortumberlandas

2018 m. vasario 10 d., šeštadienis

Po dešimties metų

— Liaukis, žmogau, tokio žodžio nėra.

Detektyvas seržantas Frenkas Filipas sudribo ant kėdės ir, maištingai nusiteikęs, sukryžiuo rankas ant pilno pilvo po gardžios vakarienės, per kurią sukirto kepsnį su garnyru.

— Patikėk, „či“ yra tikras žodis.

Detektyvas vyresnysis inspektorius Maksvelas Finli-Rajenas alkūnėmis įsiremė į valgomąjį stalą, pajutęs artėjančią pergalę.

Filipas iš pradžių dirstelėjo į „Scrabble“ lentą, paskui — į nekaltą draugo veidą, įtariai primerkęs rudas it sagutės akis.

— Jei tai tikras žodis, ką jis reiškia? Paprasčiausiai atsakyk į klausimą.

Rajenas sumišęs atsikrenkštė, mat per visus tuos metus, kai pasitelkdavo „či“ kaip slaptą ginklą prieš savęs vertus priešinikus, taip ir nepasivargino pasidomėti žodžio reikšme.

— Na, a... jis akivaizdžiai kilęs iš Kinijos...

— Aha, labai įtartina, — pertraukė jį Filipas ir kaltinamai bakstelėjo pirštu bičiulio pusėn. — Mes žaidžiame Anglijoje, o ne sumautame Šanchajuje.

Kitapus stalo sėdinti daktarė Ana Teilor-Rajen pasisuko į draugę su pakančia išraiška veide ir paklausė:

— Papildyti taurę?

Ji pakraipė vintažinio šampano butelį, iššautą pirmosios įkurtuvių vakarienės proga naujajame, jūdviųjų kartu su Rajenu statytame name. Namas stiebėsi ant kalvos vaizdingame Elsdono kaime, Nortumberlando nacionalinio parko pakraštyje. Visos sienos, langai ir durys buvo kruopščiai parinkti, kad atvertų ir paryškintų nuostabų kraštovaizdį, kiek akys užmato, banguojantį įvairiausių žalios ir rudos atspalvių kalvomis. Kai ryto danguje pakilusi saulė išsklaidydavo tirštą nakties tamsą, Ana iš patogios jūdviųjų lovos stebėdavo saulėtekį ir stebėdavosi, už ką jai taip pasisekė.

O dabar, gaubiamą šilumos, sklindančios nuo kampe stovinčio židinio su ugnyje traškančiomis malkomis, ji mėgavosi vakaru su artimiausiais draugais.

— Gaila būtų leisti šampanui išsivadėti, — sutiko detektyvė inspektorė Denisė Makenzi.

Moterys susidaužė taurėmis, Makenzi gurkštelėjo putojančio gėrimo, nenuleisdama akių nuo sužadėtinio, besiginčijančio dėl „či“ tarimo mandarinų dialektu pabrėžtinai šiaurietiška tarme.

— Nežinojau, kad Frenkas taip pametęs galvą dėl stalo žaidimų, — mažliai ištarė Denisė.

— Aš irgi, — pritarė Ana, taip pat linksmai stebėdama Rajeną. — Gaila bus įkrestti jiems abiem į kailį netolimoje ateityje.

Makenzi supratingai šyptelėjo.

Jas pertraukė durų skambutis: jis garsiai sučirškė kartą, du ir ėmė nenutrūkstamai, įkyriai vaitoti, dirgindamas nervus.

Rajenas sugavo žmonos žvilgsnį ir lengvai pakilo iš vietos.

— Atidarysiu, — pasakė jis, raminausiai spustelėdamas Anos petį, ir nuskubėjo prie durų. — Turbūt šiaip kažkas atėjo.

Tačiau, pažvelgęs pro akutę ir pamatęs, kas dreba kitapus durų žvarbioje naktyje, Rajenas išsyk suprato, kad nutiko kažkas labai blogo.

— *Džekai?*

Atidaręs duris Rajenas atsidūrė akis į akį su detektyvu konstebliu Džeku Lauersonu, kurio blyškus veidas it šmėkla bolavo juodo dangaus fone. Prieš keletą metų Rajenas priglaudė jaunesnįjį vyrą po savo sparnu, mokė jį, padėjo kopti karjeros laiptais Kriminalinių tyrimų skyriuje ir, neilgai trukus, ėmė laikyti Džeką ne tik kolega ar bičiuliu, bet ir broliu. Jie išgelbėjo vienas kitam gyvybę vykdydami savo pareigas, praėjusį rudenį Džekas buvo pabrolęs Rajeno ir Anos vestuvėse.

Tačiau per pastaruosius mėnesius Rajenas su Džeku persimetė vos keliais žodžiais, nepaisant Rajeno pastangų įveikti juos skiriančią prarają. Tarp jų atsiradęs atstumas aitrai dilgė Rajeno širdį nusivylimu, kurio, nors ir bandė, vis dėlto nepajėgė atsikratyti.

Kaip Džekas galėjo nepastebėti pavojaus?

Regis, kadaise tarp jų užsimezgusi draugystė ir pagarba buvo pastatyta ant smėlio pamatų. Užteko pasirodyti vienai moteriai, kad viskas sugriūtų, — moteriai, kurią Rajenas pažinojo labai seniai, kai pats dar buvo naivus jaunuolis. Jis žinojo, kokia yra naujoji vyriausioji detektyvė, žinojo, ką ji sugeba, ir bandė įspėti draugą, paaiškinti jam, tačiau Rajeno patarimai liko neišgirsti. Galiausiai neliko kitos išeities, tik nesipriešinti natūraliai įvykių eigai.

Šios mintys praskriejo Rajeno galvoje per tas kelias sekundes, kol suprato, kad Lauersoną ištikęs stiprus šokas. Vyras smar-

kiai drebėjo, visas jo kūnas tiesiog purtėsi, akys buvo išsiplėtusios, verandoje virš galvos plieskiančios lempos šviesoje vyzdžiai atrode susitraukę į taškelius. Užuojauta priverstė pamiršti menkus nesutarimus ir nuginė mintis apie praeities nusivylimus.

— Džekai? Kas nutiko?

Rajenas sugriebė Lauersoną už rankos ir įtempė jį į šiltus namus. Jau buvo besižiojās kviesti kitus, bet žvilgsnis užkliuvo už vyro švarką sutepusių raudonų pusrslų. Automatiškai įsijungus apmokymuose įdiegtam režimui, žodžiai užstrigo gerklėje, o žvilgsnis tapo bejausmis ir ledinis.

— Kas nutiko, Džekai? Kas negerai?

Lauersonui taip tarškėjo dantys, kad jis sunkiai pajėgė žodį išspausti. Stengdamasis susitvardyti jaunas vyras sugniaužė Rajeno dilblius.

— Dženė... Ji, ji... O Dieve...

— Kas nutiko vyriausiajai detektyvei Lukas?

Rajeno tonas buvo oficialus ir rėžė ausį net jam pačiam.

— Kas atėjo?

Ana išlindo iš už kampo ir sustojo kaip įbesta; pamačius nekvieštą svečią, veide šmėkstelėjusią nuostabą bemat pakeitė plati šypsena. Stebint jausmus, atsispindinčius žmonos veide, Rajeną užplūdo meilės banga — jis mylėjo įgimtą Anos šilumą ir norą atleisti, viską pamiršti ir priimti seną draugą savo namuose.

Tačiau ji nepastebėjo kraujo. Kol kas.

— Džekai! Dievuliau, atrodai sustiręs į ledą. Užeik, pasisveikink su kitais — Frenkas su Denise taip pat čia. Rajenai, — Ana niuktelėjo vyrui klubu, — reikėjo perspėti, kad ateis ir Džekas, būčiau priverčiusi nuskusti daugiau morkų...

Draugiškai svečią pasitikusi Ana nutilo, pamačiusi tai, ką Rajenas pastebėjo vos prieš kelias akimirkas. Ji kilstelėjo akis į vyrą ir pasisuko į svetainę pakviesti kitų Kriminalinių tyrimų skyriaus narių.

— Aš... Aš pašauksiu kitus.

Rajenas atsigręžė į Lauersoną ir primygtinai paklausė, neleidamas išsisukti nuo atsakymo:

— Kas jai nutiko, Džekai? Greitai sakyk.

— Ji n-negyva, — dusliai ištarė Lauersonas. — Aš... Turi manimi patikėti, Rajenai, aš to nedariau, aš...

— Ar pranešei policijai?

— Aš...

— *Ar pranešei policijai?* — suurzgė Rajenas.

Lauersonas papurtė galvą ir nusibraukė ašaras.

— Aš... Ne. Aš paprasčiausiai atvažiavau čia, atleisk. Nežinojau, kur dar važiuoti... Aš jos nenuskriaudžiau. Negalėčiau...

— Daugiau nieko nesakyk, — nukirto Rajenas, jo smegenys jau dirbo viršvalandžius.

Filipsas su Makenzi išniro iš už kampo.

— Džekai, bičiuli. Kas nutiko? — pasiteiravo Filipsas ir žengė artyn, lyg ketindamas jį apglėbti.

Tačiau Rajenas žvilgsniu jį sulaikė, išsitraukė iš kišenės mobilųjį telefoną, mikliai surinko tiesioginį Valdymo centro numerį. Pasigirdus jungimo signalui, įbruko telefoną Lauersonui į delną.

— Pranešk, Džekai.

Filipsas žiojosi prieštarauti, bet paskui suprato, kur šuo pakastas. Lauersonas buvo apsitaškęs krauju, jis atvažiavo pas Rajoną, užuot užregistravęs įvykį reikiamais kanalais. Seržantas mintyse nusikeikė, įvertindamas, kiek tai gali jiems kainuoti.

— Jis teisus, sūnau. Turi apie tai pranešti.

— *Paskambinote į Nortumbrijos policijos valdymo centrą. Norite pranešti apie nusikaltimą?*

Lauersonas kūktelėjo ir visu kūnu atsišliejo į Rajeną, o šis jį stipria ranka prilaikė, įbedęs akis į tašką virš pilkšvai rusvų bičiulio plaukų.

— Čia... Čia detektyvas konsteblis Džekas Lauersonas. Ž-ženklelio numeris... — jis nutilo, mat šokas trumpam sujaukė atmintį. — Negaliu prisiminti. Atsiprašau. Bet skambinu norėdamas pranešti apie įvykį. Tai susiję... su vyriausiąja detektyve Lukas. Ji negyva. Manau, įvyko nelaimingas atsitikimas... O gal... nežinau. Nežinau.

Lauersonas giliai alsavo ir atrodė, lyg tuoj prarasiąs sąmonę, todėl Rajenas perėmė telefoną, išbėrė visas smulkmenas operatoriui ir liepė nedelsiant nusiųsti pareigūnus į Lukas namus.

Užbaigęs pokalbį Rajenas pamatė, kad Makenzi, apsimovusi pirštines, laiko rankose kelis plastikinius maišelius, ir linktelėjo, be žodžių dėkodamas.

— Džekai, mums reikia tavo švarko.

Lauersono akys buvo tamsūs kančios ežerai — tos kančios ribuliai nutvilkė visų susirinkusiųjų širdis, kai Makenzi išsivedė vyrą į vonios kambarį.

— Eime, — tarstelėjo ji. — Ana užkaitė virdulį, tuoj padarysime tau gardžios, saldžios arbatos.

Kai Makenzi su Lauersonu dingio pirmojo aukšto vonios kambaryje, Rajenas su Filipisu persimetė iškalbingais žvilgsniais.

— Viešpatie brangiausias, — sumurmėjo Filipisas. — Kaip manai, jis...

— Nieko nemanau, kol nepamatysiu nusikaltimo vietos, — atsakė Rajenas. — Paskambinsiu policijos viršininkei. Reikia, kad ji paskirtų aukštesnio rango pareigūnus apžiūrėti nusikaltimo vietą, jei ten yra, ką rasti.

Filipsas linktelėjo.

— Žinai, kad ji neleis nė vienam iš mūsų dalyvauti tyrime, — perspėjo jis.

— Žinau, bet viršininkė vis tiek turi pasirūpinti, kad nusikaltimo vieta nevirstų cirku.

— O ką darysime su Džeku?

— Makenzi turės nuvežti jį į nuovadą, — atsakė Rajenas. — Nieko čia daugiau nepadarysi. Žinai ne blogiau už mane.

Filipsas liūdnai linktelėjo.

— Taip, žinau. Turbūt tikėjausi... — jis prislėgtas gūžtelėjo ir papurtė galvą. — Pasikalbėsiu su Denise.

Rajenas ilgai stovėjo, žvilgsniu lydėdamas koridoriumi tolstančią tvirtą seržanto figūrą; Filipsas žingsniavo pasidavęs, nunarinęs plinkančią galvą. Vyresnysis inspektorius prisiminė ką tik kartu valgytą vakarienę ir paklausė savęs, kiek laiko praeis, kol jie vėl šitaip kvatosis.

2 skyrius

Rajenui važiuojant į pietus A1 greitkeliu, Niukaslo prie Taino pusėn, buvo jau beveik pusė dešimtос vakaro. Šalia keleivio vietoje sėdėjo Filipas ir spoksojo buku žvilgsniu į naktį, stebėdamas automobilių žibintų atšvaitus lange.

— Kaip reagavo Morison? — galiausiai paklausė.

Rajenas prisiminė sunkų pokalbį su policijos viršininke. Sandra Morison mėgavosi ramiu šeštadienio vakaru: romantiška komedija ir išsineštinai pirktu kinų maistu, neabejotinai didžiuodamasi savimi, kad pagaliau, po dvejų audringų metų, atkūrė Kriminalinių tyrimų skyriuje ramybę ir našumą.

Rajenui buvo nemalonu susprogdinti jos iliuzijų burbulą.

— Ji — profesionalė, — atsakė, nerūpestingai išmetęs iš galvos viršininkės išpyškintą keiksmų virtinę, kai jis pranešė naujieną. — Morison buvo priblokšta, bet greit susitvardė. Mes prižiūrėsime pirminę apžiūrą, o ji susisieks su Daramo kriminalinių tyrimų skyriumi ir nesiginčydamą perduos tyrimą tam, kam jie atsiųs.

— Daramo?

— Taip. Negalime šios bylos tirti patys. Ir taip nestigs kalbų, o jei kiltų įtarimų apie šališkumą, tik šliūkštelėtume benzino į ugnį.

— Taigi, du vyriausieji detektyvai per dvejus metus, — sutiko Filipas. — Žurnalistai pasismagins.

— Be to, dar yra Džekas.

Vėl stojo tylą, vyrams sukant mintyse įvairiausius scenarijus ir galimybes.

— Ar jis dar ką nors pasakė? — paklausė Filipšas, nusigręžęs nuo lango. — Papasakoję tau, kas nutiko?

Rajenas įjungė posūkio signalą, lenkdamas lėtai judantį furgoną. Pašonėje šmėstelėjusių automobilio žibintų šviesa trumpam išryškino jo profilį tamsoje.

— Džekas sakė, kad Lukas buvo mirusi, jis dievagojosi jos neskriaudęs, — atsakė Rajenas. — Tačiau jis buvo apsitaškęs krauju, todėl perspėjau nieko daugiau man nesakyti.

Rajenas jautė grėžiantį Filipso žvilgsnį.

— Ką dar galėjau padaryti? Jis atvažiavo pas mane prieš pranešdamas policijai. Pasirodė apsitaškęs krauju. Nenorėjau, kad Džekas pasakytų ką nors, kas galėtų būti panaudota prieš jį.

Filipšas atsiduso:

— Taigi, žinau. Viską padarei tinkamai. Bet... klausyk, gal tai buvo nelaimingas atsitikimas — Džekas net musės nenuškriaustų.

— Žinau. Tačiau net ir taikiausius žmones galima išvesti iš kantrybės tiek, kad peržengtų ribą, — tyliai pasakė Rajenas.

Jis prisiminė žmogų, kuriuo buvo prieš daugelį metų. Prisiminė tos pačios moters, kuri dabar gulėjo negyva, kuždėtus garsinimus, kasdienius įžeidinėjimus, pamažėle draskiusius jo esybę, kol galiausiai iš Rajeno savasties bemaž nieko neliko. Prisiminė siaubingą poreikį ką nors daryti, kad viskas baigtųsi, gyvulišką instinktą gintis bet koku įmanomu būdu.

Nors tas bemaž palūžęs vyras liko tolimoje praecityje, Rajenas vis dar atpažindavo jo požymius kituose žmonėse.

— Mes kol kas nežinome, kas nutiko. Jei Džekas sako, kad neskriaudė Lukas, aš juo tikiu.

Filipsas susigėdo pajutęs, kad gerklę užgniaužė gniutulas.

— Nežinojau, kad jie... Nežinojau, kad jie buvo... — seržantas nejaukiai nutilo.

Rajenas tvirčiau sukando dantis.

— Nežinojai, kad jie leisdavo laiką kartu po darbo. Stebiesi?

— Ji penkiolika metų vyresnė už Lauersoną, — ginčijosi Filipsas.

Neįtikėtina, bet jo žodžiai privertė Rajeną šyptelėti.

— Meilė akla. Paklausk Makenzi.

Filipsas nusikvatojo.

— Taigi, tikiuosi, ji greitai laiku nesiruošia apsilankyti pas okulistą, antraip išspirs mane pro duris.

Po dvidešimties minučių Rajenas painiomis miesto gatvėmis išlaviravo į prabangų Džesmondo kvartalą. Džesmondas buvo įsikūręs patogioje vietoje, netoli centro, todėl šį kvartalą itin mėgo ir vienišiai, ir poros, ir pasiturinčios šeimos. Dar už poros gatvių visą savaitę dirbę lėbautojai šeštadienio vakarą mėgavosi skystimėliu vietoj vakarienės Osborno gatvės baruose ir klubuose, bet, įsukęs į stovėjimo aikštelę šalia puošnaus Edvardo laikų stiliaus blokuotojo namo, kuriame gyveno Lukas, Rajenas nepamatė nė gyvos dvasios, išskyrus tamsias patrulių, policijos atsiųstų apsaugoti nusikaltimo vietą, figūras.

— Pinteris gyvena netoliese, — ištarė Filipsas. — Gal verta jam paskambinti.

Jis prisiminė vyriausiąjį patologą, priskirtą Nortumbrijos kriminalinių tyrimų skyriui, jam tokiais atvejais paprastai skambindavo pirmajam.

— Ne mums spręsti, — priminė seržantui Rajenas, nors žodžiai ir strigo gerklėje.

Jie išlipo iš mašinos, garsiai trinktelėjo durelėmis ir nusku-bėjo tuščia gatve, susisupę į paltus, gindamiesi nuo šalto vėjo, čaižančio eile sustatytus namus ir šarma aptraukusio mažyčius vejos lopinėlius.

Kai Rajenas su Filipisu priėjo prie Lukas durų, juos pasitiko du pasitempę konstebliai iš Taino ir Viro rajono skyriaus.

— Seniai čia budite? — paklausė Rajenas, įsidėmėjęs konsteblių ženklelių numerius.

Žemesnioji policininkė nusprendė imtis atstovės spaudai vaidmens ir prabilo iš po storo, rausvo vilnonio šaliko, nepriklausančio policijos uniformai. Rajenas negalėjo jos kaltinti: vėjas buvo toks šaltas, kad stingdė iki kaulų smegenų.

— Apie pusvalandį, pone. Paeiliui budime prie durų, kad nesušaltume.

Rajenas linktelėjo.

— Ką čia turime?

Moters akys apsiniaukė, bet ji pasistengė sutelkti dėmesį į darbą, o ne į skrandyje vis dar nenurimusį šleikštulį.

— Mes... mes atvykome į vyriausiosios detektyvės Lukas namus maždaug penkiolika minučių po devintos vakaro, vykdydami Valdymo centro nurodymą. Durys buvo uždarytos, bet viduje degė šviesa, kaip dabar, pone. Lietėme kiek įmanoma mažiau.

Rajenas pažvelgė pro konsteblių petį į erkerį, kyšantį namo priekyje, — pro muslino užuolaidas matėsi viduje deganti šviesa.

— Paskambinome, kelis kartus pabeldėme ir garsiai perspėjome prieš ketindami atidaryti duris. Durys buvo neužrakintos, todėl, deramai perspėję, įėjome.

Rajenas linktelėjo; jis matė, kaip konstablė užgniaužė prisiminimus apie viduje pamatytą vaizdą, ir žavėjosi jos pastangomis susitvardyti. Policininkams teko sunki užduotis, juolab kad jiems neprisieidavo kasdien susidurti su sunkiais nusikaltimais, kaip Rajenui. Po kurio laiko priprasdavai.

— Tęskite.

— Įėjome į vidų ir ėmėme ieškoti vyriausiosios detektyvės Lukas, norėdami įsitikinti, ar nereikia medikų pagalbos. Radome ją kone iškart, svetainėje.

Rajeno žvilgsnis vėl nuklydo prie lango.

— Gerai, — sumurmėjo jis. — Pastiprinimas jau atvažiuoja. Aptverkite nusikaltimo vietą, saugokite duris ir užregistruokite visus, kurie bent pažvelgs į šitą namą.

Tiek taręs Rajenas užsitraukė antbačius, apsimovė pirštines, giliai įkvėpė ir pasirošė paskutinį kartą stoti akis į akį su praeitimi.

Vos įžengęs į Lukas namus Rajenas pajuto aštrų *déjà vu*.

Stovėdamas vestibulyje apsidairė ir pamanė, kad čia — tikra Lukas prieš daugelį metų Londone turėto namo kopija. Dženiferės skonis faktiškai nepasikeitė: visos sienos buvo išdažytos baltai arba blyškia pilka spalva, niekur nebuvo matyti jokių nuotraukų ar suvenyrų, kurie leistų atsitiktiniam stebėtojui susidaryti nuomonę apie namo šeiminkės asmenybę ar pomėgius. Lukas

pasirinko gyventi prabangioje tuščioje drobėje, kurioje kasdien galėjo tapyti, ką panorėjusi, ir sukurti save iš naujo, priklausomai nuo nuotaikos.

— Pasiruošęs? — kažkur už peties sudundėjo Filipso bosas.

Rajenas mintyse pasipurtė ir patraukė į svetainę, sekdamas ore sklidančiu sodriu mirties tvaiku. Užudė ir Lukas mėgstatamus, sunkius gėlių aromato kvėpalus — nuo atgijusios jutiminės atminties šleikščiai suspaudė skrandį. Vyresnysis inspektorius susiėmė, ruošdamas save dar blogesniai vaizdui. Nei laikas, nei patirtis nepalengvindavo susidūrimo su mirtimi visoje jos nesuterštoje didybėje, tačiau Rajenas bent jau išmoko suvaldyti savo reakciją.

Didžiąja dalimi.

Vyresnysis inspektorius su seržantu sustojo prie įėjimo į svetainę ir Filipšas pažvelgė į susirietusią, susitraukusią buvusios viršininkės figūrėlę, tįsančią kampe kitoje kambario pusėje. Kaip visada, pamačius mirusį žmogų, širdį užplūdo užuojauta ir apėmė liūdesys dėl prarastos gyvybės, bet ne daugiau. Seržantas neveidmainiavo ir neapsimetinėjo gerbęs šią moterį gyvenime ar didžiai gedįs dėl jos mirties. Kita vertus, Filipšui neišpuolė abejotinas malonumas artimai su ja susipažinti, skirtingai nei aukštam vyrui, tylinčiam greta.

Jis pažvelgė Rajenui į veidą — šis atrodė it išskaptuotas iš granito.

— Gerai jautiesi, bičiuli?

Pilkomis budriomis akimis Rajenas ramiai nužvelgė kambarį. Jis pastebėjo žiojtinčią žaizdą Lukas galvoje, tamsius plaukus sutepusį džiūstantį kraują, išsiliejusį į balutę ant nublizgintų me-

dinių grindų ten, kur moteris buvo parkritusi, ir laukė, kol užplūs gailėstis. Tikėjosi pajusti pyktį dėl per anksti nutraukto įpusėto gyvenimo, tačiau visus jausmus nustelbė palengvėjimas. Jis išsiveržė iš širdies lyg feniksas, tarsi Rajenui nuo pečių būtų nukritęs didžiulis svoris.

Ką tai sako apie jį kaip žmogų? — susimąstė Rajenas.

Jo pašaukimas — ieškoti teisybės ir atkeršyti už mirusiuosius dėl tų, kurie liko gyventi. Rajenas sąmoningai stengėsi neskirstyti aukų į nugalėjusias „gerą“ ar „blogą“ gyvenimą. Kas jis toks, kad smerktų? Rajenas — ne jų Kūrėjas, net jei ir tikėtų tokiais dalykais.

Vis dėlto vyresniojo inspektoriaus nesujaudino ant grindų susmukęs moters kūnas, jis žinojo, kad policijos viršininkė teisingai pasielgė, perdavusi vadovavimą tyrimui kitam žmogui. Susigėdęs pripažino sau, kad negalėtų pažadėti Dženiferai Lukas nešališkumo, kurio ji nusipelnė, nes negalėjo prisiversti pajusti gailėsčio, žvelgdamas į jos negyvą kūną. Rajenui tai buvo lūžio taškas, kurį vėliau turės permąstyti.

— Man viskas gerai, — teatsakė vyresnysis inspektorius.

Filipsas atidžiai pažvelgė Rajenui į veidą, išsižiojo, tarsi norėdamas kažką sakyti, bet persigalvojo.

— Panašu, kad būta grumtynių, — pastebėjo jis ir parodė į išpiltą kavos puodelį ir krištolinę vazelę, nukritusią nuo židinio atbrailos ir pažirusią šukėmis, tarp kurių mėtėsi dirbtinės gėlės.

Rajenas taip pat visa tai pastebėjo.

— Manychiau, kad krisdama ji laikė puodelį, — ištare jis. — Nes šukės pabiro po visą kambarį, neliko šalia kavos staliuko. Turbūt Lukas puodelį turėjo rankoje, paskui jis iškrito.

Filipsas pamėgino įsivaizduoti, kas nutiko, apgailestaudamas, kad neturi unikalaus Rajeno sugebėjimo atkurti nusikaltimo sceną.

— Gal ji mėgino išlaikyti pusiausvyrą, įsikibti į židinio atbrailą, bet griūdama užkabino vazą.

Rajenas pažvelgė į tuščią vietą ant atbrailos.

— Folkneris — tokių reikalų žinovas, — jis paminėjo vyresnįjį nusikaltimo vietos tyrėją, — bet aš manau, kad šiuo atveju tu teisus, Frenkai.

Filipsas įkvėpė pro sukąstus dantis ir uždavė aktualiausią klausimą:

— Na? Ką tu manai? Mirtis įtartina ar atsitiktinė?

— Ir vėl kartoju — ne man spręsti, — sumurmėjo Rajenas, bet ir toliau žvalgėsi, dėdamasis į galvą visas smulkmenas. — Kol kas dar negirdėjome Džeko versijos. Tačiau žinau viena: moteris paprastai nenukrenta ir neužsimuša savo svetainėje be pašalinių jėgų pagalbos. Užmesk akį į radiatoriaus kampą, Frenkai.

Filipsas įsistebeilijo į ketaus radiatorių kitapus kambario ir pastebėjo kraujo bei smegenų masės likučius ant aštraus, kieto kampo, prie kurio tįsojo Lukas kūnas.

— Taip, šito būtų pakakę, — sutiko jis.

Rajenas atsigrėžė į draugą.

— Matau dvi žaizdas jos galvoje, po kruopščios apžiūros Pinteris galbūt ras ir daugiau. Pirmoji žaizda gal ir galėjo atsirasti netyčia, bet iš kur, po velnių, antroji?

Ore tarp jų pakibo neištartas Džeko Lauersono vardas. Nė vienas iš vyrų nedrįso apie tai nė pagalvoti.